

Uchwała Nr SO-15/4012/43/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 7 kwietnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta i Gminy Gołańcz
za rok 2024 wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 3 lutego 2025 r., w osobach:

Przewodnicząca Edyta Zastrow
Członkowie: Monika Paczyńska
 Marzena Węckowicz

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.), o sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta i Gminy Gołańcz za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami wyraża

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie z wykonania budżetu Miasta i Gminy Gołańcz w roku 2024 oraz informacja o stanie mienia Miasta i Gminy (przedłożone tut. Izbie w dniu 28 marca 2025 r. przez Burmistrza Miasta i Gminy).

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. (po zmianach), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2024 - 2033 (po zmianach) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za 2024 rok.

I.

1. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu i część tabelaryczną.
2. W części opisowej przedstawiono realizację dochodów budżetowych, a w tym: dochodów z podatków i opłat lokalnych, udziałów w podatkach państwowych, dochodów majątkowych, pozostałych dochodów własnych, subwencji ogólnej, dotacji celowych, środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, a także wydatków budżetowych według działów klasyfikacji budżetowej w podziale na wydatki bieżące i majątkowe. Ponadto wskazano: stan należności, w tym zaległości podatkowych oraz czynności podejmowane w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów, przychody i rozchody budżetu oraz stan zadłużenia Gminy na dzień 31 grudnia 2024 r. Burmistrz wskazał również środki z Funduszu Pomocy oraz finansowane nimi wydatki na realizację zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, odniósł się do środków pochodzących z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 i wydatków nimi finansowanych. Przedstawił informację z realizacji planu zakładu budżetowego – ZGKIM w Gołańczy.
3. W części tabelarycznej przedstawiono:
 - dochody i wydatki w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej;
 - dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie ustawami;

- informację z realizacji zamówień publicznych;
 - zestawienie zrealizowanych wydatków majątkowych;
 - stopień zaawansowania zadań wieloletnich;
 - zmiany w planie wydatków dofinansowanych z UE.
4. Sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera informację o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich oraz uwzględnia zmiany dokonane w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, co spełnia wymogi określone przepisami art. 269 pkt 2 i 3 wymienionej ustawy.
 5. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2024 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.
 6. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2024 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

II.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania sprawozdania z wykonania budżetu Skład Orzekający ustalił, że budżet Miasta i Gminy Gołańcz za rok 2024 został wykonany z deficytem w wysokości 879.537,31 zł (przy planowanym deficycie w wysokości 3.809.197,00 zł), bowiem:
 - a) dochody zrealizowano w wysokości 57.095.132,99 zł, co stanowi 98,00 % wielkości planowanej, w tym:
 - dochody bieżące wykonano w wysokości 50.330.452,71 zł,
 - dochody majątkowe wykonano w wysokości 6.764.680,28 zł;
 - b) wydatki zrealizowano w wysokości 57.974.670,30 zł, co stanowi 93,40 % wielkości planowanej, w tym:
 - wydatki bieżące w wysokości 52.126.214,09 zł,
 - wydatki majątkowe w wysokości 5.848.456,21 zł.

Ze sprawozdania wynika, że wykonane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5-8 ustawy są wyższe od wykonanych wydatków bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ustawy o finansach publicznych.

2. W roku sprawozdawczym Gmina zrealizowała przychody ze spłat udzielonych pożyczek w wysokości 25.000,00 zł (tj. 100% planu).

Ponadto w roku sprawozdawczym Gmina dysponowała:

- niewykorzystanymi środkami pieniężnymi, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 175.963,65 zł, które zostały zaangażowane w całości w budżecie roku 2024,
- wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 2.067.600,00 zł, które zostały zaangażowane w budżecie roku 2024 w wysokości 805.659,50 zł,
- nadwyżką z lat ubiegłych, pomniejszoną o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 6.240.594,96 zł, która została zaangażowana w budżecie 2024 r w kwocie 3.540.183,85 zł.

Rozchody zrealizowano w kwocie 737.610,00 zł (na plan w kwocie 737.610,00 zł), w całości z tytułu spłat rat i kredytów.

Dane te potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 roku.

3. Z przedłożonego sprawozdania Burmistrza, jak i ze sprawozdania Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” wynika, że zadłużenie Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku wynosiło 1.097.890,00 zł, co stanowi 1,92 % wykonanych dochodów i dotyczyło zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych wynika, że na koniec roku 2024 zobowiązania niewymagalne wynosiły 1.817.846,59 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

4. Według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024 należności na koniec 2024 roku wynosiły 4.657.801,63 zł, w tym zaległości – 4.022.270,98 zł. Burmistrz w sprawozdaniu odniósł się do ww. zaległości oraz poinformował o czynnościach podejmowanych w celu wyegzekwowania dochodów należnych Gminie. Wielkość zaległości na koniec roku 2024 w porównaniu z rokiem 2023 uległa zwiększeniu o kwotę 595.640,56 zł.
5. W wyniku analizy przedłożonych sprawozdań Skład Orzekający stwierdził, co następuje:
 - 1) w okresie od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 r. w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą odsetek, kar i odszkodowań:

Dział	Rozdział	§	Nazwa	Plan	Wykonanie
700	70005	4600	Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	10 500,00	8 506,69
758	75814	4580	Pozostałe odsetki	700,00	659,00
855	85501	4580		25 000,00	2 460,87
855	85502	4580		30 000,00	3 090,59

Burmistrz poinformował o przyczynach poniesienia przedmiotowych wydatków;

- 2) nie stwierdzono przypadków przekroczenia planowanych wydatków budżetowych
- 3) suma wykonanych wydatków i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń pochodnych od wynagrodzeń) nie przekroczyła planu ustalonego w budżecie.
6. Wydatki związane z realizacją gminnego programu, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w kwocie 226.947,44 zł (rozdziały 85153 i 85154) przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 182.494,29 zł (rozdz. 75618 § 0480) oraz z tytułu wpływów z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w kwocie 43.817,05 zł (rozdz. 75618 § 0270).

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zostały zaplanowane niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w łącznej kwocie 65.151,09 zł.

Skład Orzekający ustalił, że niewykorzystane w latach wcześniejszych środki zostały wprowadzone do budżetu 2025 roku po stronie przychodów uchwałą Nr XIV/112/25 Rady Miasta i Gminy Gołańcz z dnia 25 marca 2025 r. i przeznaczone na wydatki związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi.

7. Analiza realizacji wydatków budżetowych w § 4440 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wykazała, że przekazanie środków na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych nie zostało zrealizowane w należytej wysokości w dziale 801, rozdział 80104 – 98,64%.

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 288) *„równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń naliczonych zgodnie z art. 5, 13 i 14 na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku (...)”*. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 roku w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zfsś (Dz. U. z 2009 r. Nr 43, poz. 349), podstawę do naliczenia odpisu stanowi przeciętna planowana w danym roku kalendarzowym liczba zatrudnionych u pracodawcy, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, obejmująca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy. Korekta powinna odbyć się zarówno w zakresie planu jak i wykonania.

- III. Dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami wykonane zostały w wysokościach odpowiednio: 2.598.059,75 zł (w tym § 0490 – 2.557.607,82 zł) i 3.220.572,83 zł (w tym § 4300 – 3.051.841,12 zł). Zatem uzyskane w roku budżetowym dochody z opłat były niższe niż wydatki poniesione na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Należy zaznaczyć, że na koniec 2024 roku zaległości z tytułu niewpłaconych w terminie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły 499.876,65 zł. Zobowiązania niewymagalne wyniosły 10.243,24 zł.

Na podstawie art. 6r ust. 2da ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2024 r. poz. 399, z późn. zm.) Rada Miasta i Gminy Gołańcz podjęła uchwałę Nr XLVI/396/22 z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W sprawozdaniu podano informacje o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Omówiono i wyszczególniono koszty, o których mowa w art. 6r ust. 2 – 2c ustawy z dnia 13 września 1991 roku o utrzymaniu porządku i czystości w gminach.

Ponadto na podstawie informacji zamieszczonych w sprawozdaniu z wykonania budżetu (str. 25 i 37) ustalono, że w rozdz. 90002 w § 0920 /Wpływy z pozostałych odsetek/, § 0940 /Wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych/, § 0950 /Wpływy z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów/ uwzględniono *należności i zaległości z tytułu kary pieniężnej nałożonej za nieterminowe złożenie sprawozdania kwartalnego wraz z odsetkami naliczonymi do końca roku 2024 oraz kary umownej wystawionej z powodu nieterminowego złożenia sprawozdania miesięcznego dot. zamówienia pn. „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Miasta i Gminy Gołańcz”*. Skład Orzekający wskazuje, że ww. dochody w myśl przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 513, z późn. zm.) winny być klasyfikowane w rozdz. 90026 /Pozostałe działania związane z gospodarką odpadami/, natomiast dochody z kar winny być ujęte w § 057 /Wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych/ bądź w § 058 /Wpływy z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych/.

IV. W przedłożonym sprawozdaniu wystąpiły nieliczne błędy pisarskie:

- w części przedstawiającej stopień zaawansowania zadań wieloletnich przy zadaniu pod poz. 1.3.1.3 wskazano limit wydatków w 2024 r. w wysokości 1.565.025,00 zł, natomiast z ostatniej zmiany WPF dokonanej w 2024 r, wynika kwota 1.587.025,00 zł oraz przy zadaniu pod poz. 1.3.1.15 wskazano okres realizacji w latach 2025-2027, natomiast zadanie jest realizowane w latach 2024-2025;
- w części dotyczącej zmian w planie wydatków dofinansowanych z UE w kol. przedstawiającej zmiany dokonane uchwałą z dnia 25.06.2024 r. podsumowanie wykazano w wysokości 219.985,49 zł a winno być w wysokości 219.985,50 zł, ponadto w kol. przedstawiającej stan po dokonanych zmianach posumowanie wykazano w wysokości 269.382,69 zł, a winno być w wysokości 269.382,68 zł.

V. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu i wydatki poniesione, w tym na jego utrzymanie w roku sprawozdawczym oraz planowane w 2025 roku do uzyskania dochody, a także do poniesienia wydatki majątkowe.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Edyta Zastrow

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.